

Posebno močan je bil prispevek kitajskih gostiteljev, ki so prav za to priložnost objavili v nekaj knjigah in posebnih izdajah strokovnih revij rezultate svojih raziskovanj v zvezi z nihanjem morske gladine (China Sea Level Changes, Studies on the Evolution of China's Coast, Geology of the Bohai Sea). Za udeležence simpozija so objavili povzetke predavanj (82), program ter vodič za ekskurzije po obalah polotoka Shandong. Sicer so na simpoziju sodelovali različni strokovnjaki, od geologov in geografov preko oceanologov, fizikov do paleontologov in botanikov.

Z vidika nadaljnega spreminjanja morske gladine sta se oblikovali dve struji: po mnenju prvih kažejo raziskave, da morska gladina res le »niha« in v prihodnjem stoletju ni pričakovati bistvenih globalnih sprememb (lahko pa pride do večjih lokalnih sprememb), druga pa predvideva konstantno naraščanje morske gladine, kar bi v naslednjih sto letih lahko povzročilo v skrajnem primeru dvig gladine za dobrih 7 m!

Na ekskurzijah, vsega skupaj je bilo opravljenih preko 1.000 km poti, smo si ogledali manjši del južne ter večji del severne obale Shandonga, kjer kitajski raziskovalci odkrivajo in proučujejo spreminjanje gladine obalnih morij Huang in Bo. Ob konkretnih primerih na terenu je bila strokovna razprava še posebej živahna. Tudi s tehnične plati so ekskurzije odlično uspele – udeleženci so bili v manjših avtobusih in tako tudi ozke obalne poti niso bile ovira. Da je vse potekalo po načrtu, brez zamud, gre v veliki meri zahvala tudi številnemu miličniškemu spremstvu – do pet vozil – ki so praznili ceste in križišča. Za udeležence z »zahoda« je bilo to videti zelo nenavadno, vendar tudi to kaže, poleg objav v lokalnem časopisu in prikazovanj na TV mreži, kako pomembno se je to srečanje zdelo gostiteljem in provincialnim oblastem (vendar je treba vedeti, da provinca Shandong šteje 80 milijonov prebivalcev).

Simpozij se lahko pohvali z bogato bero novih dognanj (gradivo bo izšlo v posebni knjigi), ki bodo v veliko pomoč bazičnim in aplikativnim vedam, z močnim poudarkom na interdisciplinarnosti in izmenjavi tehničnih izkušenj. Z mednarodnega vidika, oziroma z vidika UNESCO, je treba srečanje še posebej pohvaliti, kot je v zaključku poudaril vodja Projekta dr. P. A. Pirazzoli (Francija), ker ni prišlo do nikakršnega razlikovanja, ne znanstvenega in ne političnega. Ne glede na politiko in usmeritev posamezne vlade je Kitajska brez oklevanja izdala vstopne vize za vse udeležence. Tudi pri strokovnih vprašanjih ni nihče skušal »a priori« uveljavljati svojih znanstvenih nazorov, ampak so bile tudi razprave, ki so izhajale z nasprotujočih si stališč, na znanstveni višini in v pristrnem tovariškem vzdušju.

Andrej Kranjc

Prvi jugoslovanski simpozij »Teorija in metodologija regionalne geografije«, Ljubljana, 2. in 3. aprila 1987

Težko je razložiti, zakaj se je številnim simpozijem, ki so bili doslej namenjeni najrazličnejšim področjem in usmeritvam geografskih raziskav, šele letos pridružil regionalno-geografski. To je še toliko bolj nerazumljivo, ker se je čestokrat poudarjalo, da je regionalna geografija, oziroma regionalno-geografski vidik prikazovanja geografskih pojavov in pokrajin, vendarle osrednji in sintetični vrh geografskih preučevanj. Na drugi strani pa ugotavljamo, da nam manjka poleg sodobnih regionalno-geografskih prikazov in študij o naših pokrajinah tudi moderna, na empiričnih raziskavah temelječa metodologija. Kolikor želimo, da bo regionalna geografija opravičila svoje mesto v sklopu geografskih raziskav, potem je potrebno njeno metodologijo razvijati in utrjevati z novejšimi teoretičnimi izsledki najrazličnejših raziskovalnih metod, ki jih uporabljajo prostorske, družboslovne in naravoslovne vede. Kajti geografija išče prostorske in funkcijske soodvisnosti geografskih pojavov v pokrajini in osvetljuje njeno regionalno strukturo. Regionalni vidik, ki ga je vseskozi zagovarjal

tudi pokojni prof. S. Ilešič, s poudarjeno zahtevo terja kompleksno preučevanje prostorske stvarnosti, to je pokrajine kot objekta geografskih raziskav.

Letošnji, drugi po vrsti, Ilešičevi spominski dnevi so bili namenjeni jugoslovanskemu simpoziju z naslovom »Teorija in metodologija regionalne geografije«. Dvodnevno posvetovanje, ki je bilo prvo te vrste pri nas, je zglede pripravil Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze E. Kardelja v Ljubljani, oziroma njegova katedra za regionalno geografijo. Številna udeležba z vseh delov Jugoslavije (izostali so samo makedonski geografi) in izredno živahna diskusija, ki je obogatila, poglobila in dopolnila mnogotere poglede na predstavljeno vsebino 22 referatov, sta osnovni značilnosti jugoslovanskega regionalno-geografskega posvetovanja z mednarodno udeležbo. Prav tako ne smemo prezreti dejstva, da je vsem delom simpozija v obeh dneh, in sicer tako popoldanskim kot popoldanskim, prisostvovalo izredno veliko število geografov in drugih strokovnjakov. Tudi po tej plati je bilo ljubljansko srečanje jugoslovanskih regionalnih geografov izjemno in posnemanja vredno.

Nadrobnejšo vsebino podoba simpozija je mogoče izluščiti po predstavljenih referatih. Poročali so: I. G a m s, Regionalna geografija v sistemu geografskih znanosti; V. K l e m e n č i č, Dileme o vsebini in položaju regionalne geografije v sistemu znanosti; M. P a k, O sodobni regionalni geografiji; M. K l e m e n č i č, Sistemska teorija – pot k novi regionalni geografiji?; F. L o v r e n č a k, Regionalna geografija v slovenski geografiji; W. F r i c k e (iz Heidelberga), Uporaba regionalno-geografskih izsledkov kot razpoložljivih potencialov za prakso (na primeru Adamau v Kamerunu).

N. Z u b i č in R. G n j a t o sta poročala o temi Planske regije in problemi kompleksnega regionalnega razvoja; A. Č e r n e, Regionalne razlike in regionalni razvoj; M. V r e s k, Metropolitanske regije v sistemu regionalizacije; A. P u s h k a, Uporaba diskriminacijske analize v regionalizaciji (na primeru SAP Kosovo); I. V r i š e r, Regionalni razvoj v Sloveniji; M. S i č, Avtobusni promet kot dejavnik sodobne organizacije prostora; D. B u g a r s k i in P. T o m i č, Metodologija geografskih monografij vojvodinskih občin; M. C e r a b r e g u, Razmerje med ljudsko in znanstveno zasnovano prostorskih (pokrajinskih) enot na primeru SAP Kosovo; J. Ž i k i č, Uporaba gravitacijskih in potencialnih modelov pri določevanju nodalnih regij (na primeru Srbije). Trije referenti so posegali na turistično področje. O tem so poročali: Z. K l a r i č, Nekateri vidiki turistične regionalizacije Jugoslavije na osnovi indeksa turistične funkcionalnosti; S. S t a n k o v i č, Metodološke osnove določitve prioritarnih turističnih regij v Srbiji in M. H a d ž i b r a h i m o v i č, Turistično-geografske regije v uljcinjski občini. Poročali so še: R. D a v i d o v i č, Regionalno-geografski oris Tunizije; S. N u r k o v i č, Regionalna struktura Sandžaško-starovlaškega območja; M. N a t e k, Hribovske kmetije v pokrajinski strukturi Mežiške doline in T. F e r j a n, Sodobni vidiki obravnave regionalne geografije sveta v srednji Šoli.

Med simpozijem so prireditelji pripravili ogled Pivovarniškega muzeja, ki je v sklopu ljubljanske Pivovarne Union. Predsednik Zveze geografskih društev Slovenije, prof. dr. J. Kunaver in predsednik organizacijskega odbora, prof. dr. M. Pak, sta pripravila za vse udeležence posvetovanja prijeten družabni večer. Že pred začetkom simpozija je izšel zbornik referatov, in sicer v zbirki Dela, št. 4, ki jo izdaja Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze E. Kardelja v Ljubljani. Zborovanje in izid zbornika referatov (Teorija in metodologija regionalne geografije, 240 str., Lj. 1987) sta podprla Raziskovalna skupnost Slovenije in Znanstveni inštitut ljubljanske filozofske fakultete.

Milan Natek